

Sygn. akt I UK 429/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania Z. G.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.  
o prawo do renty w związku z wypadkiem przy pracy,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 marca 2014 r.,  
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Odwołujący się – Z. G. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) z dnia 6 czerwca 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 232 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c., przez zaniechanie dokonania z urzędu wezwania biegłego na rozprawę lub dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego w sytuacji, gdy w opinii sporządzonej przez biegłego z zakresu neurologii E. D. przedstawiony sposób motywowania sformułowanego stanowiska i niezgodność wniosków z zasadami logicznego rozumowania potwierdzają istnienie konieczności dopuszczenia z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej celem ustalenia, czy biegły jest w stanie w oparciu o posiadaną wiedzę wykluczyć lub potwierdzić możliwość ustalenia związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem z udziałem

ubezpieczonego dnia 18 września 1973 r., a jego obecnym stanem zdrowia oraz art. 232 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., przez zaniechanie dopuszczenia i przeprowadzenia z urzędu zeznań świadków wskazanych przez ubezpieczonego w apelacji, w tym w szczególności z zeznań świadka S. K. oraz A. P., mających wiedzę na temat okoliczności związanych z pobytem ubezpieczonego w szpitalu i podjęciu przez niego leczenia urazów powstałych w następstwie wypadku z dnia 18 września 1973 r., tym bardziej że dokumentacja medyczna stwierdzająca takie leczenie uległa utracie, zatem przeprowadzenie tych dowodów stało się konieczne celem rozpoznania istoty sprawy.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując na istotne zagadnienie prawne zachodzące w sprawie.

W uzasadnieniu wskazano: „W sprawie powstaje wątpliwość w zakresie rozumienia art. 232 k.p.c. i istnienia w określonych sytuacjach procesowych obowiązku sądu dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z urzędu. Zgodnie z art. 232 k.p.c. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Na podstawie literalnego brzmienia powyższego przepisu można stwierdzić po stronie sądu jedynie uprawnienie w zakresie dopuszczenia dowodu z urzędu. Jednakże w ocenie ubezpieczonego są możliwe w procesie sytuacje, w których sąd powinien dopuścić dowód z urzędu, bowiem w przeciwnym wypadku dochodziłoby do wypaczania istoty wymiaru sprawiedliwości. Powyższe wątpliwości wymagają wyznaczenia granic stosowania zasady kontrydiktoryjności lub ustalenia sytuacji, w których jej stosowanie będzie ograniczone. Należy ustalić kryteria, których wystąpienie w danej sprawie decydować będzie o istnieniu obowiązku sądu w zakresie dopuszczenia dowodu z urzędu. Powstaje także wątpliwość, czy samo dopuszczenie dowodu z urzędu, gdy zachodzi taka konieczność, wyczerpuje obowiązek sądu działania z urzędu ze względu na potrzebę rzetelnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy, czy też ostateczną oceną wykonania przez sąd obowiązku działania z urzędu jest ustalenie skuteczności dowodu w zakresie wykazania danego faktu powołanego przez stronę postępowania. W niniejszej sprawie sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z urzędu, jednakże dowód ten z uwagi na treść samej opinii okazał się niewystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, bowiem odpowiedź udzielona w opinii nie jest jednoznaczna w zakresie oceny istnienia

możliwości ustalenia związku pomiędzy wypadkiem ubezpieczonego dnia 18 września 1973 r., a jego obecnym stanem zdrowia. Należy się zastanowić, czy w takiej sytuacji sąd ma obowiązek w dalszym ciągu działając z urzędu dopuścić dowód z uzupełniającej opinii biegłego, czy też pozostawić Stronie inicjatywę w tym zakresie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr

478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Co do wyznaczenia „granic stosowania zasady kontradyktoryjności lub ustalenia sytuacji, w których jej stosowanie będzie ograniczone”, wypowiadał się już Sąd Najwyższy wielokrotnie, przyjmując, że z art. 232 k.p.c. wynika obowiązek stron wskazywania dowodów potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy, sąd zaś jest wyjątkowo uprawniony jest do dopuszczenia innych, niewskazanych przez strony dowodów, według własnej oceny, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest dostateczny do rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997 nr 3, poz. 29, z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 377/06, OSP 2008 nr 1, poz. 8 z glosą E. Marszałkowskiej-Krześ, z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 52, z dnia 15 września 2006 r., I PK 97/06, OSNP 2007 nr 17-18, poz. 251, z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, niepubl.). Działanie sądu z urzędu i prowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę, po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c., jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r., II UKN 182/98, OSNAPiUS 1999 nr 17, poz. 556, z dnia 4 października 2006 r., II UK 43/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 293).

Biorąc zaś pod uwagę końcowe wywody wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to w rzeczywistości skarżącemu chodzi o to, że w niniejszej sprawie dopuszczony z urzędu dowód z opinii biegłych sądowych, był jego zdaniem „niewystarczający do rozstrzygnięcia sprawy”. W istocie zatem pod

pozorem istotnego zagadnienia prawnego skarżący wskazuje na naruszenie przez Sąd drugiej instancji przepisów postępowania wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398<sup>9</sup> k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.